

Mig entendre

Amb el mateix valor que la locució *a mitges* es pot usar, davant els verbs, l'adverbi *mig*. El Diccionari Fabra defineix aquest valor dient "s'usa com a prefix formant verbs que expressen una acció realitzada incompletament, a mitges". I indica a continuació els exemples *mig entendre*, *mig alçar-se*, *mig badar-se*, *mig obrir* i *mig omplir*. Com es pot veure, en tots els exemples, àdhuc en aquell en què el verb comença en consonant, la forma *mig* conserva la seva independència, això és, no s'escriu formant amb el verb un conjunt aglutinat. L'únic verb compost format amb l'adverbi *mig* com a primer component que recull el Fabra és *migpartir*, en què *mig*, però, no significa "a mitges", sinó "pel mig"... *I algun avet deu caure migpartit pel llamp* (Joan Maragall).

Els exemples del Fabra no indiquen on s'ha de col·locar l'adverbi *mig* en les frases en què el verb va precedit per formes pronominals o per verbs auxiliars. La tendència és que precedeixi immediatament la forma del verb principal, però una construcció com *Mig m'ho va insinuar* no ens sembla pas rebutjable —al costat, és clar, de *M'ho va mig insinuar*.

No veiem, en canvi, possible, la col·locació de *mig* entre el conjunt pronominal i la forma del verb auxiliar. Dels quatre exemples que indica la Gran Enciclopèdia, tots ells constituïts per frases senceres, n'hi ha tres amb verbs auxiliars i formes pronominals, i en tots tres *mig* precedeix immediatament la forma del verb principal: *Només la mig obrí*, *Ja ho he mig fet*, *S'ha mig adormit*. Però el Diccionari Alcover-Moll recull un exemple extret de *Canigó*, de Verdguer, en què precedeix el conjunt del verb i una partícula pronominal: *Ja el rem s'atura i mig s'adorm a estones*. Creiem, per tant, que aquesta construcció ha de considerar-se admissible, encara que no sigui, certament, la més habitual. En un escorcoll a fons dels nostres textos literaris, en trobaríem, segurament, més exemples. Però en tots els que hi hem espigolat *mig* va immediatament abans del verb principal: *Ha vingut el que ja us havia mig pronosticat fa una pila de temps* (Pous i Pagès; *Jordi Fraguinals*, pàg. 95)... *digueren i han mig dit alguns...* (Riba, *Llengua i literatura*, pàg. 87); *...es mig esparpillà, d'esma, la meua àvia* (Espriu, *Les roques i el mar, el blau*, pàg. 81); *Sembla que Jahvé s'havia mig penedit de la seva obra* (J. Oliver, *Biografia de Lot*, pàg. 122).